

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ

**СТРАТЕШКИ МАСТЕР ПЛАН
ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА ПЛАНИНЕ РУДНИК
ОД 2014. ДО 2024. ГОДИНЕ**

<http://91.187.132.10/Rudnik>

**ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПЛАНСКОГ ДОКУМЕНТА
ПРОЈЕКТНОГ ЗАДАТКА ИЗРАДЕ СТРАТЕШКОГ МАСТЕР
ПЛАНА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА ПЛАНИНЕ РУДНИК**

**Крагујевац,
26.05.2014.**

САДРЖАЈ

I УВОД.....	1
1.1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПРОЈЕКТУ	2
1.2. СВРХА, МИСИЈА И ВИЗИЈА	7
1.3. МЕТОДОЛОГИЈА ПРИМЕЊЕНА У ИЗРАДИ	8
1.4. ОПШТИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОДРУЧЈА ПЛАНИНЕ РУДНИК	10
1.4.1. ГЕОГРАФСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ	10
1.4.2. АДМИНИСТРАТИВНО ТЕРИТОРИЈАЛНА ПРИПАДНОСТ	12
1.4.3. КЛИМА РЕГИОНА РУДНИК	14
1.4.4. ГЕОЛОГИЈА И ХИДРОГРАФИЈА	22
1.4.4.1. Геолошка грађа подручја планине Рудник	22
1.4.4.2. Инжењерско геолошке одлике терена планине Рудник	23
1.4.4.3. Хидрографија	27
1.4.5. БИЉНИ И ЖИВОТИЊСКИ СВЕТ	27
1.4.5.1. Биљни свет	27
1.4.5.2. Животињски свет	27
1.4.6. ДЕМОГРАФИЈА	28
1.4.6.1. Предлог развојног концепта	39
1.4.7. ЕКОНОМСКИ ИНДИКАТОРИ ГРАВИТИРАЈУЋИХ ОПШТИНА	44
1.4.7.1. Општина Љиг	45
1.4.7.1.1. Пољопривреда	45
1.4.7.1.2. Шумарство	46
1.4.7.1.3. Индустрија	46
1.4.7.1.4. Туризам	46
1.4.7.2. Општина Горњи Милановац	47
1.4.7.2.1. Пољопривреда	47
1.4.7.2.2. Туризам	48
1.4.7.3. Општина Топола	48
1.4.7.3.1. Пољопривреда	48
1.4.7.3.2. Туризам	49
1.4.7.4. Град Крагујевац	49
1.4.7.4.1. Индустрија	50
1.4.7.4.2. Трговина	50
1.4.7.4.3. Пољопривреда	50
1.4.7.5. Општина Кнић	50
1.4.7.5.1. Пољопривреда	51
1.4.7.6. Град Чачак	51
II КЉУЧНЕ СПЕЦИФИЧНЕ ОБЛАСТИ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА ПЛАНИНЕ РУДНИК	54
ОБЛАСТ 1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ И РЕСУРСА	54
2.1.1. ПРЕГЛЕД ТРЕНУТНОГ СТАЊА И SWOT АНАЛИЗА	54
2.1.1.1. Природни ресурси	54
2.1.1.1.1. Ваздух	54
2.1.1.1.2. Воде	54
2.1.1.1.3. Земљиште	55
2.1.1.1.4. Биодиверзитет	55
2.1.1.1.5. Шуме	58
2.1.1.2. Минерални ресурси	59
2.1.2. ФАКТОРИ РИЗИКА ПО ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	60
2.1.2.1. Климатске промене и заштита озонског омотача	60
2.1.2.2. Управљање отпадом	60
2.1.2.3. Хемикалије	67
2.1.2.4. Удеси	68
2.1.2.5. Јонизујуће и нејонизујуће зрачење	69
2.1.2.6. Бука	70

2.1.2.7. Природне катастрофе - поплаве, клизишта, пожари, земљотреси	70
2.1.3. УТИЦАЈ ЕКОНОМСКИХ СЕКТОРА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	73
2.1.3.1. Сектор индустрије, рударства и енергетике	73
2.1.3.2. Сектор пољопривреде	73
2.1.3.3. Сектор шумарство, лов и риболов	74
2.1.3.4. Сектор саобраћаја	74
2.1.3.5. Сектор туризма	75
2.1.3.6. Сектор „Зелена економија“	75
2.1.4. РЕЖИМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	75
2.1.4.1. Генерално стање животне средине	76
2.1.5. ПРЕДЈОГ РАЗВОЈНОГ КОНЦЕПТА	80
2.1.5.1. Визија	80
2.1.5.2. Стратешки циљеви	80
2.1.5.3. Мере за остварење циљева	83
2.1.5.4. Планиране мере у зонама деградиране животне средине	83
2.1.5.5. Мере у зонама очуване или претежно очуване животне средине	84
2.1.5.6. Специфичне мере за подручје мастер плана	85
2.1.6. ОДРЖИВОСТ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЕШЕЊА СА ЕКОНОМСКОМ АНАЛИЗОМ.....	85
ОБЛАСТ 2. ЗАШТИТА КУЛТУРНОГ И ИСТОРИЈСКОГ НАСЛЕЂА	87
2.2.1. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И SWOT АНАЛИЗА.....	99
2.2.1.1. Непокретна културна добра од изузетног значаја	100
2.2.1.2. Непокретна културна добра од великог значаја	100
2.2.1.3. Непокретна културна добра - Споменици културе	101
2.2.1.4. Непокретна културна добра - Археолошка налазишта	101
2.2.1.5. Добра која уживају претходну заштиту.....	101
2.2.1.6. SWOT анализа културног наслеђа Рудника	101
2.2.2. ПРЕДЈОГ РАЗВОЈНОГ КОНЦЕПТА	103
2.2.2.1. Пројекат истраживачких радова на археолошким локалитетима	104
2.2.2.2. Конзервација и ревитализација археолошких локалитета и других објеката од културно-историјског значаја	104
2.2.2.3. Отварање локалних тематских музеја на Руднику	105
2.2.2.4. Истраживачки радови и ревитализација манастирског комплекса на локалитету Ђурине ћелије у Манојловцима.....	105
2.2.2.5. Обнова манастира Јешевац.....	105
2.2.2.6. Обнова и стављање у функцију Ристића механе у Манојловцима.....	106
2.2.2.7. Обнова Сарачевића куће у Шилопају	106
2.2.2.8. Светилишта рудничког краја - манастирска туристичко-едукативна тура	106
2.2.2.9. Темелима српске државности - туристичко-едукативна тура	106
2.2.2.10. Средњовековне тврђаве рудничког краја - туристичко-едукативна тура.....	107
2.2.2.11. Рудничке стазе – ревитализација планинарске трансверзале на Руднику	107
2.2.2.12. Стаза Другог српског устанка – ревитализација трансверзале од Враћевшнице преко Рудника до Љубића	107
2.2.2.13. Јешевачка трансверзала – успостављање планинарске трансверзале од Бање Трепче, преко Вујна и Јешевца до Борачког крша.....	107
2.2.2.14. Хајдучке стазе.....	108
2.2.2.15. Молинолошки каталог планине Рудник	108
2.2.2.16. Израда менаџмент плана културног предела Борач	108
2.2.2.17. Израда менаџмент плана предела „клисуре Сребренице“	109
2.2.2.18. Истраживање Отоманских архива у Турској	109
2.2.2.19. Недеструктивна археолошка истраживања	109
2.2.2.20. Наставак археолошких истраживања долине Каменичке реке и стварање нове музејске збирке на локалитету Црквине	110
2.2.2.21. Мултидисциплинарна истраживања средњовековног града Борач, рестаурација, реконструкција и туристичка пренамена.....	110
2.2.2.22. Рестаурација и презентација сепулкралног наслеђа	111
2.2.3. ЗАШТИТА НЕМАТЕРИЈАЛНОГ КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА	111
2.2.3.1. Етнолошко наслеђе.....	111
2.2.4. ПРЕГЛЕД ТРЕНУТНОГ СТАЊА И SWOT АНАЛИЗА	119
2.2.4.1. Преглед тренутног стања.....	119
2.2.4.2. Предлог развојног концепта	120
ОБЛАСТ 3. ШУМАРСТВО, ЛОВ, РИБОЛОВ И ПЧЕЛАРСТВО.....	124
2.3.1. ПРЕВОЂЕЊЕ ШУМСКИХ ЕКОСИСТЕМА КА ОПТИМАЛНОМ СТАЊУ	124
2.3.1.1. Преглед тренутног стања и SWOT анализа.....	124
2.3.1.2. Предлог развојног концепта	126

2.3.1.3. Мере за остваривање циљева	127
2.3.1.4. Одрживост предложених решења са економском анализом	127
2.3.2. ПОДИЗАЊЕ НОВИХ ШУМА.....	129
2.3.2.1. Преглед тренутног стања и SWOT анализа.....	129
2.3.2.2. Предлог развојног концепта	130
2.3.2.3. Мере за остваривање циљева	131
2.3.2.4. Одрживост предложених решења са економском анализом	132
2.3.3. УРЕЂЕЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ ЛОВИШТА	133
2.3.3.1. Преглед тренутног стања и SWOT анализа.....	133
2.3.3.1.1. Преглед тренутног стања	133
2.3.3.2. Предлог развојног концепта	137
2.3.3.3. Мере за остваривање циљева	138
2.3.3.4. Одрживост предложених решења са економском анализом	138
2.3.4. УРЕЂЕЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ РИБОЛОВНИХ ЛОКАЦИЈА	139
2.3.4.1. Предлог тренутног стања и SWOT анализа	139
2.3.4.2. Предлог развојног концепта	141
2.3.4.3. Мере за остваривање циљева	143
2.3.4.4. Одрживост предложених решења са економском анализом	143
2.3.5. ГАЈЕЊЕ МЕДОНОСНИХ БИЉАКА И ОГЛЕДНИ ПЧЕЛИЊАЦИ	144
2.3.5.1. Предлог тренутног стања и SWOT анализа	144
2.3.5.2. Преглед развојног концепта	144
2.3.5.3. Мере за остваривање циљева	146
2.3.5.4. Одрживост предложених решења са економском анализом	146
ОБЛАСТ 4. САОБРАЋАЈНА, ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА И ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА	148
2.4.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	148
2.4.1.1. Преглед тренутног стања и swot анализа	148
2.4.1.1.1. Постојеће стање	148
2.4.1.1.2. SWOT анализа	153
2.4.1.2. Предлог развојног концепта саобраћајног система	153
2.4.1.2.1. Идентификовање захтева за транспортом материјалних добара	154
2.4.1.2.2. Пољопривредна производња и захтеви за транспортом	161
2.4.1.3. Мере и решења за остварење постављених циљева	164
2.4.1.4. Одрживост предложених решења са економском анализом	165
2.4.2. ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ	166
2.4.2.1. Предлог развојног концепта и мере за остваривање циљева	167
2.4.2.2. Одрживост предложених решења са економском анализом	168
2.4.3. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА.....	169
2.4.3.1. Анализа стања електроенергетске мреже.....	176
2.4.3.2. Електроенергетика – утицај електроенергетских објеката на животну средину	179
2.4.3.2.1. Завршне напомене.....	179
2.4.3.3. Електроенергетика – Предлог развојног концепта.....	180
2.4.3.4. Одрживост предложених решења са економском анализом	185
ОБЛАСТ 5. ЗАШТИТА ВОДА, УРЕЂЕЊЕ ВОДОТОКОВА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА СА ПРЕЧИШЋАВАЊЕМ ОТПАДНИХ ВОДА	188
2.5.1. ВОДОСНАБДЕВАЊЕ	188
2.5.2. ОДВОЂЕЊЕ ОТПАДНИХ ВОДА.....	202
2.5.3. РЕГУЛАЦИЈА ВОДОТОКОВА	205
2.5.4. ПРЕДЛОГ РАЗВОЈНОГ КОНЦЕПТА	207
2.5.5. МЕРЕ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ЦИЉЕВА	209
2.5.6. ОДРЖИВОСТ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЕШЕЊА СА ЕКОНОМСКОМ АНАЛИЗОМ.....	209
ОБЛАСТ 6. ТУРИЗАМ, СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА	211
2.6.1. ПРЕГЛЕД ТРЕНУТНОГ СТАЊА И SWOT АНАЛИЗА	212
2.6.1.1. Подручје планине Рудник - локација и друштвено-економски развој.....	212
2.6.1.1.1. Колубарска област	214
2.6.1.1.2. Моравичка област	216
2.6.1.1.3. Шумадијска област	222
2.6.1.2. Анализа туристичких потенцијала на подручју планине Рудник	230
2.6.1.3. Закључак SWOT анализе	231
2.6.1.4. Оцена ситуационе анализе на подручју планине Рудник	232
2.6.2. ТРЖИШНА АНАЛИЗА	233
2.6.2.1. Актуелни трендови у туризму	233
2.6.2.2. Планина Рудник – атракције, туристичка инфраструктура, смештај, тражња и туристички производи	233
2.6.2.3. Смештајни капацитети	234

2.6.3. БЕНЧМАРК АНАЛИЗА – КОНКУРЕНТСКИ СЕТ	236
2.6.4. FAS АНАЛИЗА (ФАКТОРИ, АТРАКТОРИ И ПОДРШКА).....	237
2.6.5. ПРЕДЛОГ РАЗВОЈНОГ КОНЦЕПТА	239
2.6.5.1. Водеће стратегије и кључна подручја за реализацију визије.....	240
2.6.5.2. Стратегије умрежавања са другим секторима	241
2.6.5.3. План конкурентности – дијамант конкурентности.....	242
2.6.6. МЕРЕ ЗА ОСТВАРЕЊЕ ЦИЉЕВА	244
2.6.6.1. Инфраструктурни програми у циљу развоја планине Рудник као туристичке дестинације.....	246
2.6.6.2. Концепт развоја туристичке понуде	248
2.6.7. МАРКЕТИНГ ПЛАН.....	249
2.6.8. СТАВОВИ И МИШЉЕЊА ЛОКАЛНИХ ЗАЈЕДНИЦА НА ПОДРУЧЈУ ПЛАНИНЕ РУДНИК.....	250
2.6.8.1. Анкетно истраживање становника села.....	250
2.6.8.2. Анкетно истраживање градског становништва	250
2.6.8.3. Анкетно истраживање туристичких организација	251
2.6.8.4. Анкетно истраживање сеоских туристичких домаћинстава (СТД).....	251
2.6.9. ОДРЖИВОСТ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЕШЕЊА СА ПРЕДЛОГОМ ПРИОРИТЕТА	252
ОБЛАСТ 7. ПОЉОПРИВРЕДА	254
2.7.1. РУРАЛНИ РАЗВОЈ	254
2.7.1.1. Преглед тренутног стања и SWOT анализа.....	254
2.7.1.2. Предлог развојног концепта	256
2.7.1.3. Одрживост предложених мера са економском анализом.....	257
2.7.2. ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ.....	257
2.7.2.1. Преглед тренутног стања и SWOT анализа.....	257
2.7.2.2. Предлог развојног концепта	260
2.7.2.3. Одрживост предложених мера са економском анализом.....	261
2.7.3. УКУПНА ПОЉОПРИВРЕДНА ПРОИЗВОДЊА	262
2.7.3.1. Преглед тренутног стања и SWOT анализа.....	262
2.7.3.2. Предлог развојног концепта	263
2.7.3.3. Одрживост предложених мера са економском анализом.....	265
2.7.4. МОГУЋНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КОНВЕНЦИОНАЛНЕ И УВОЂЕЊЕ ИНТЕГРАЛНЕ И ОРГАНСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ У РАТАРСТВУ.....	266
2.7.4.1. Преглед тренутног стања и SWOT анализа.....	266
2.7.4.2. Предлог развојног концепта	267
2.7.4.3. Одрживост предложених мера са економском анализом.....	269
2.7.5. МОГУЋНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КОНВЕНЦИОНАЛНЕ И УВОЂЕЊЕ ИНТЕГРАЛНЕ И ОРГАНСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ У ПОВРТАРСТВУ.....	271
2.7.5.1. Преглед тренутног стања и SWOT анализа.....	271
2.7.5.2. Предлог развојног концепта	272
2.7.5.3. Одрживост предложених мера са економском анализом.....	273
2.7.6. МОГУЋНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КОНВЕНЦИОНАЛНЕ И УВОЂЕЊЕ ИНТЕГРАЛНЕ И ОРГАНСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ У ВОЂАРСТВУ.....	274
2.7.6.1. Преглед тренутног стања и SWOT анализа.....	274
2.7.6.2. Предлог развојног концепта	275
2.7.6.3. Одрживост предложених мера са економском анализом.....	276
2.7.7. МОГУЋНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КОНВЕНЦИОНАЛНЕ И УВОЂЕЊЕ ИНТЕГРАЛНЕ И ОРГАНСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ У ВИНОГРАДАРСТВУ	279
2.7.7.1. Преглед тренутног стања и SWOT анализа.....	279
2.7.7.2. Предлог развојног концепта	279
2.7.7.3. Одрживост предложених мера са економском анализом.....	280
2.7.8. МОГУЋНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КОНВЕНЦИОНАЛНЕ И УВОЂЕЊЕ ИНТЕГРАЛНЕ И ОРГАНСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ У СТОЧАРСТВУ	281
2.7.8.1. Преглед тренутног стања и SWOT анализа.....	281
2.7.8.2. Предлог развојног концепта	283
2.7.8.3. Одрживост предложених мера са економском анализом.....	286
2.7.9. ПРОИЗВОДЊА ЛЕКОВИТОГ БИЉА.....	287
2.7.9.1. Преглед тренутног стања и SWOT анализа.....	287
2.7.9.2. Предлог развојног концепта	288
2.7.9.3. Одрживост предложених мера са економском анализом.....	291
2.7.10. ПОЉСКИ ПУТЕВИ.....	292
2.7.10.1. Преглед тренутног стања и SWOT анализа.....	292
2.7.10.2. Предлог развојног концепта	293
2.7.10.3. Одрживост предложених мера са економском анализом.....	294
2.7.11. НАВОДЊАВАЊЕ.....	294
2.7.11.1. Преглед тренутног стања и SWOT анализа.....	294
2.7.11.2. Предлог развојног концепта	295
2.7.11.3. Одрживост предложених мера са економском анализом.....	296

ОБЛАСТ 8. ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ	297
2.8.1. ОГРЕВНО ДРВО КАО ОБНОВЉИВО, ЕКОЛОШКО И ЕНЕРГЕТСКО ГОРИВО	297
2.8.1.1. Преглед тренутног стања и SWOT анализа.....	297
2.8.1.2. Преглед развојног концепта	298
2.8.1.3. Мере за остваривање циљева	300
2.8.1.4. Одрживост предложених решења са економском анализом	301
2.8.2. МОГУЋНОСТ КОРИШЋЕЊА ЕНЕРГИЈЕ СУНЦА	305
2.8.2.1. Преглед тренутног стања и SWOT анализа.....	305
2.8.2.2. Преглед развојног концепта	306
2.8.2.3. Мере за остваривање циљева	308
2.8.2.4. Одрживост предложених решења са економском анализом	311
2.8.3. ГЕОТЕРМАЛНА ЕНЕРГИЈА	312
2.8.3.1. Преглед тренутног стања и SWOT анализа.....	312
2.8.3.2. Преглед развојног концепта	313
2.8.3.3. Мере за остваривање циљева	315
2.8.3.4. Одрживост предложених решења са економском анализом	317
2.8.4. МОГУЋНОСТ КОРИШЋЕЊА ЕНЕРГИЈЕ ВЕТРА.....	318
2.8.4.1. Преглед тренутног стања и SWOT анализа.....	318
2.8.4.2. Преглед развојног концепта	319
2.8.4.3. Мере за остваривање циљева	320
2.8.4.4. Одрживост предложених решења са економском анализом	323
2.8.5. МОГУЋНОСТ КОРИШЋЕЊА ХИДРОПОТЕНЦИЈАЛА.....	323
2.8.5.1. Преглед тренутног стања и SWOT анализа.....	323
2.8.5.2. Преглед развојног концепта	326
2.8.5.3. Мере за остваривање циљева	327
2.8.5.4. Одрживост предложених решења са економском анализом	330
III ПОСЕБАН ДЕО	331
ОБЛАСТ 1. ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ	331
3.1.1. ЕЛЕМЕНТИ ИНФРАСТРУКТУРЕ ПРОСТОРНИХ ПОДАТАКА	331
3.1.1.2. Информације о особинама путем селектовања	332
3.1.1.3. Просторни упити (Spatial Queries)	332
3.1.1.4. Атрибутни упити (Attributive Queries).....	332
3.1.1.5. Постављање појаса (Buffering)	332
3.1.1.6. Додатне просторне функције.....	333
3.1.1.7. Статистика	333
3.1.1.8. Табеларне функције (Table functions)	333
3.1.2. СЕРВИСИ ЗА ПРЕТРАГУ ПРИСТУП И ОБРАДУ ГЕОПОДАТАКА.....	333
3.1.3. ВИШЕСЛОЈНА АРХИТЕКТУРА ГЕОИНФОРМАЦИОНОГ СИСТЕМА ЗА МАСТЕР ПЛАН ПЛАНИНЕ РУДНИК	335
3.1.4. РЕАЛИЗАЦИЈА ДИСТРИБУЦИЈЕ И КОРИШЋЕЊЕ ИНФРАСТРУКТУРНИХ ГЕОПОДАТАКА ЗА МАСТЕР ПЛАН ПЛАНИНЕ РУДНИК	336
ОБЛАСТ 2. БРЕНДИРАЊЕ ПОДРУЧЈА И ПРОИЗВОДА	340
3.2.1. ИДЕНТИТЕТ, СУШТИНА И САДРЖАЈ БРЕНДА ПЛАНИНЕ РУДНИК	340
3.2.2. ПОСТОЈЕЋЕ И ПОТЕНЦИЈАЛНО ТРЖИШНО ПОЗИЦИОНИРАЊЕ БРЕНДА	343
3.2.3. УПРАВЉАЊЕ БРЕНДОМ ПЛАНИНЕ РУДНИК	345
3.2.4. ПРОМОЦИОНИ МИКС И УПОТРЕБА ПОЈЕДИНИХ ЕЛЕМЕНАТА ПРОМОЦИОНОГ МИКСА	345
3.2.5. ГРАФИЧКА, ВЕРБАЛНА, АУДИО-ВИЗУЕЛНА И ДРУГА САДРЖИНА БРЕНДА - СЛОГАН И ЛОГО ПОДРУЧЈА У ЦИЉУ ДЕФИНИСАЊА БРЕНДА	345
ОБЛАСТ 3. АНАЛИЗА И ПРЕВЕНЦИЈА БЕЗБЕДНОСНИХ РИЗИКА НА ПЛАНИНИ РУДНИК.....	347
3.3.1. АНАЛИЗА И ПРЕВЕНЦИЈА БЕЗБЕДНОСНИХ РИЗИКА НА ПЛАНИНИ РУДНИК	347
3.3.1.1. Анализа антропогених и природних ризика	347
3.3.1.1.1. Мерење буке на територији планине Рудника.....	348
3.3.1.1.2. Мерење квалитета ваздуха на територији планине Рудник.....	349
3.3.1.1.3. Мерење квалитета земљишта на територији планине Рудник	350
3.3.1.1.4. Здравствено стање становништва и превенције	352
3.3.1.1.5. Узроци умирања на подручју планине Рудник	354
3.3.1.2. Анализа организационих, кадровских и материјалних ресурса за превенцију ризика.....	356
3.3.1.3. Јачање капацитета локалних самоуправа у процесу одговора на ризике	358
3.3.1.3.1. Анализа капацитета примарне здравствене заштите на подручју планине Рудник.....	358
3.3.1.4. Предлог мера у циљу интегрисаног управљања постојећим ризицима.....	362

IV РАЗВОЈНИ ПРИОРИТЕТИ И ИНВЕСТИЦИОНЕ ПРЕПОРУКЕ	365
ОБЛАСТ 1. КРИТЕРИЈУМ ЗА ИЗБОР ПРИОРИТЕТА РАЗВОЈА	365
4.1.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ И РЕСУРСА	365
4.1.2. ЗАШТИТА КУЛТУРНОГ И ИСТОРИЈСКОГ НАСЛЕЂА	366
4.1.3. ШУМАРСТВО, ЛОВ РИБОЛОВ И ПЧЕЛАРСТВО	366
4.1.4. САОБРАЋАЈНА, ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА	366
4.1.5. ЗАШТИТА ВОДА, УРЕЂЕЊЕ ВОДОТОКОВА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА СА ПРЕЧИШЋАВАЊЕМ ОТПАДНИХ ВОДА	367
4.1.6. ТУРИЗАМ, СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА	367
4.1.7. ПОЉОПРИВРЕДА	368
4.1.8. ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ	368
ОБЛАСТ 2. ПРИОРИТЕТНИ ПРОГРАМИ РАЗВОЈА ПО КЉУЧНИМ ОБЛАСТИМА	369
4.2.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ И РЕСУРСА	369
4.2.2. ЗАШТИТА КУЛТУРНОГ И ИСТОРИЈСКОГ НАСЛЕЂА	369
4.2.3. ШУМАРСТВО, ЛОВ РИБОЛОВ И ПЧЕЛАРСТВО	369
4.2.4. САОБРАЋАЈНА, ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА	370
4.2.5. ЗАШТИТА ВОДА, УРЕЂЕЊЕ ВОДОТОКОВА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА СА ПРЕЧИШЋАВАЊЕМ ОТПАДНИХ ВОДА	371
4.2.6. ТУРИЗАМ, СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА	371
4.2.7. ПОЉОПРИВРЕДА	372
4.2.8. ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ	372
ОБЛАСТ 3. ИДЕНТИФИКАЦИЈА АТРАКТИВНИХ ИНВЕСТИЦИОНИХ ПРОЈЕКТА	373
4.3.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ И РЕСУРСА	373
4.3.2. ЗАШТИТА КУЛТУРНОГ И ИСТОРИЈСКОГ НАСЛЕЂА	375
4.3.3. ШУМАРСТВО, ЛОВ РИБОЛОВ И ПЧЕЛАРСТВО	375
4.3.4. САОБРАЋАЈНА, ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА	376
4.3.5. ЗАШТИТА ВОДА, УРЕЂЕЊЕ ВОДОТОКОВА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА СА ПРЕЧИШЋАВАЊЕМ ОТПАДНИХ ВОДА	377
4.3.6. ТУРИЗАМ, СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА	377
4.3.7. ПОЉОПРИВРЕДА	378
4.3.8. ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ	378
ОБЛАСТ 4. МОГУЋИ ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ПРЕДСЕЛЕКТОВАНИХ ПРОЈЕКТА	380
4.4.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ И РЕСУРСА	380
4.4.2. ЗАШТИТА КУЛТУРНОГ И ИСТОРИЈСКОГ НАСЛЕЂА	380
4.4.3. ШУМАРСТВО, ЛОВ, РИБОЛОВ И ПЧЕЛАРСТВО	380
4.4.4. САОБРАЋАЈНА, ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА	381
4.4.5. ЗАШТИТА ВОДА, УРЕЂЕЊЕ ВОДОТОКОВА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА СА ПРЕЧИШЋАВАЊЕМ ОТПАДНИХ ВОДА	381
4.4.6. ТУРИЗАМ, СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА	381
4.4.7. ПОЉОПРИВРЕДА	382
4.4.8. ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ	383
V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА МАСТЕР ПЛАНА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА ПЛАНИНЕ РУДНИК	384
5.1. НАДЛЕЖНОСТ И ОБАВЕЗЕ У ПРОЦЕСУ УСВАЈАЊА И СПРОВОЂЕЊА	384
5.1.1. Органи надлежни за доношење Стратешког мастер плана одрживог развоја планине Рудник	384
5.1.2. Обавезе у процесу усвајања Стратешког мастер плана одрживог развоја планине Рудник	385
5.1.3. Обавезе у процесу спровођења Стратешког мастер плана одрживог развоја планине Рудник	385
5.2. КЉУЧНИ АКТЕРИ И ПОТЕНЦИЈАЛНИ ПАРТНЕРИ У ПРОЦЕСУ СПРОВОЂЕЊА	385
5.3. ФУНКЦИЈЕ, НАДЛЕЖНОСТИ И ОДГОВОРНОСТИ ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА	386
5.4. ИНСТИТУЦИОНАЛНО-ОРГАНИЗАЦИОНИ МОДЕЛИ УПРАВЉАЊА У ПРОЦЕСУ СПРОВОЂЕЊА МАСТЕР ПЛАНА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА ПЛАНИНЕ РУДНИК	388
5.5. ДЕФИНИСАЊЕ И УСПОСТАВЉАЊЕ ЈЕДИНСТВЕНОГ МОНИТОРИНГ СИСТЕМА У ПРОЦЕСУ СПРОВОЂЕЊА МАСТЕР ПЛАНА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА ПЛАНИНЕ РУДНИК	389
VI ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА И ПРЕПОРУКЕ	391
6.1. ДЕМОГРАФИЈА	391
6.2. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ И РЕСУРСА	391
6.2.1. УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ	391
6.2.2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ЗЕМЉОТРЕСА	392
6.2.3. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА И ЕКСПЛОЗИЈА	392

6.2.4. ЗАШТИТА ОД ВРЕМЕНСКИХ НЕПОГОДА	392
6.2.5. УПРАВЉАЊЕ ЗАШТИЋЕНИМ ПРИРОДНИМ ДОБРИМА	392
6.2.6. ЗАШТИТА БИОДИВЕРЗИТЕТА И БИОЛОШКИХ РЕСУРСА	393
6.3. ЗАШТИТА КУЛТУРНОГ И ИСТОРИЈСКОГ НАСЛЕЂА	393
6.4. ШУМАРСТВО, ЛОВ, РИБОЛОВ И ПЧЕЛАРСТВО	393
6.5. САОБРАЋАЈНА, ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА	394
6.5.1. САОБРАЋАЈ.....	394
6.5.2. ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ	395
6.5.3. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА.....	395
6.6. ЗАШТИТА ВОДА, УРЕЂЕЊЕ ВОДОТОКОВА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА СА ПРЕЧИШЋАВАЊЕМ ОТПАДНИХ ВОДА.....	396
6.7. ТУРИЗАМ, СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА	396
6.8. ПОЉОПРИВРЕДА.....	397
6.9. ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ	398
6.10. БРЕНДИРАЊЕ ПОДРУЧЈА И ПРОИЗВОДА	399
6.11. АНАЛИЗА И ПРЕВЕНЦИЈА БЕЗБЕДНОСНИХ РИЗИКА НА ПЛАНИНИ РУДНИК	399